

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Başkanlığı
Tarih: 13.10.2009
Sayı: 7815

10352

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Aydın, Denizli, Muğla illeri elektrik dağıtım hizmetinin, 17 yıl önceki görevlendirme işlemine dayanılarak 15 Ağustos 2008 tarihinde AYDEM şirketine devredilmesinin ardından bölgenin kayıp-kaçak oranı fırladı.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. istatistiklerine göre; bölgenin **2005 yılında yüzde 9.1** olan kayıp ve kaçak oranı, **2006 yılında yüzde 7.1'e**, **2007 yılında ise yüzde 7'ye** gerilemişti. Devir işleminin gerçekleştirildiği 2008 yılında; bölge dağıtımının kamunun elinde olduğu 1 Ocak-14 Ağustos döneminde kayıp ve kaçak oranı yüzde 4.2'ye kadar düşmüştü. Ancak AYDEM şirketine bölge dağıtımının devredilmesinin ardından 15 Ağustos-31 Aralık 2008 döneminde kayıp ve kaçak oranı yüzde 17.5 oldu. Yani 8 aylık kamunun işletmesi olduğu dönemde gerçekleşen 167 milyon kilovat saatlik kayıp ve kaçak miktarı, özel sektör elinde işletildiği 3.5 aylık dönemde 2 kattan daha fazla artarak 384.1 milyon kilovat saate çıktı.

Dağıtım özelleştirmelerinin gündeme gelmesiyle birlikte, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından dağıtım kuruluşlarının gelir ihtiyacı, işletme hakkı devir bedeli ve yatırım maliyetlerinin faiziyle birlikte faturalara yansıtılmasını sağlayacak tarife düzenlemesine gidilmişti. Bu düzenleme kapsamında, ulusal düzeyde fiyat eşitleme mekanizmasının uygulanacağı 5 yıllık geçiş dönemi için bölgesel bazda hedef kayıp ve kaçak oranları belirlenmiş, bunlara göre de dağıtım kuruluşları için desteklenecek tutarlar hesaplanmıştı. 2006 yılında yapılan düzenlemeye göre Menderes Elektrik Dağıtım A.Ş. bölgesinde kayıp ve kaçak oranının 2006 yılında yüzde 12.24, 2007 yılında yüzde 8.29, 2008 yılında yüzde 8, 2009 yılında yüzde 7.74, **2010 yılında yüzde 7.49** olması öngörülmüştü.

Dağıtım kuruluşlarının fiyat eşitleme mekanizması kapsamında desteklenecek tutarlarına ilişkin yapılan hesaplamada ise, Menderes A.Ş.'den kayıp ve kaçak oranı yüksek olan bölgelere destekleme aktarımı yapılması kararlaştırılmıştı.

Devir işlemi öncesinde 17 yıl önceki görevlendirmeye dayanılarak yapılmış olan sözleşme hükümleri, yeni koşullara uyumlu hale getirme iddiasıyla yenilenmişti. Ancak bu kapsamda yapılan düzenleme ile şirket için yeni hedef kayıp ve kaçak oranları belirlemenin yolu açılmıştı. Yeni sözleşmeye göre devir tarihinden itibaren 12 ay içinde fiili kayıp ve kaçak oranlarının Devir Kurulu tarafından tespiti öngörüldü. Bu belirlenecek fiili kayıp ve kaçak oranının yukarıda anlatılan tarifede öngörülmüş olan kayıp ve kaçak oranından farklı olması durumunda yeni hedef kayıp ve kaçak oranlarının tespit edileceği belirtilmişti. Devir tarihinden sonra kayıp ve kaçak oranı 3.5 aylık dönemde yüzde 17.5'e çıkarılarak, yeni hedef kayıp ve kaçak oranlarının belirlenmesin yolu açılıyor. Böylece şirket lehine fiili kayıp ve kaçak oranı yükseltilecek, belirlenmiş olan hedef kayıp ve kaçak oranlarının da yukarı çekilmesi olanağı sağlanmış oluyor.

Yine şirketle yapılan sözleşmeye göre kayıp ve kaçak oranının yükseltilmesiyle oluşan maliyet farkı, 2012'de sona erecek olan geçiş döneminden sonra faiziyle tarifeye yansıtılacak.

Bu durumda ise şirket, kayıp ve kaçak oranı yüksek düzeye çekildiği için daha fazla kayıp ve kaçak oranını düşürmüş görünme olanağıyla daha fazla kar elde edecek ve bu fazla karı da faturalar aracılığıyla tüketicilerden tahsil edecek.

Konuyla ilgili olarak;

1. Özelleştirme gerekçelerinden biri olarak gösterilen kayıp kaçak oranının düşürülmesi konusunda hile yapıldığı açıkça görülmektedir. Bu konuda ilgili şirket için hangi yaptırımı uygulayacaksınız?
2. Özelleşmede ihale yapılmadığına dair iddia bulunmaktadır? İlgili şirket haricinde özelleşme sürecinde başka hiçbir şirket bulunmadı mı?
3. Bir hizmetin özel sektöre yaptırılması birden çok şirketin katılımı ile gerçekleşmesi bir zorunluluktur. Bu konumda tek şirketle hizmet alımı rekabeti yok etmiyor mu?
4. Özelleşme işlemi 18 yıl öncesine dayanan bir fizibilite raporuna dayandığı doğru mudur? Bu sürede bu bölgede hiç yatırım yapılmadı mı? Bölgede hiçbir değişiklik yok mu?
5. Özelleşme Yüksek Kurulu bu bölgenin özelleştirilmesi hakkında kararı alırken hangi yasaya dayandırarak almıştır?